

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasádos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyiltéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zicherhann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentetlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Tisztelt olvasóinkhoz!

A XXIII-ik évfolyam kezdetével megíjult alakban lép lapunk az olvasó közönség elé. Közel negyed-század mult el a lap keletkezése óta se hosszú idő alatt a »Debreczen« bebonyította életre-valóságát s a közönség, melynek érdekeit hiven szolgálta, nem is késett soha kellő támogatásban részesíteni a független meggyőződés, a szabad vélemény-nyilvánítás régi, kipróbált organumát.

Egy éve mult, hogy a debreczeni függetlenségi és 48-as párt megtisztelő bizalma reánk ruházta e lap szerkesztését. Ha végig tekintünk egy évi küzdelmeinken, nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy kiadott programmunktól nem térünk el, sőt azt teljes buzgósággal igyekeztünk beváltani. Tevékeny részt vettünk minden mozgalomban, mely e város fejlődése érdekében megindult, élénk figyelemmel kísértük e város és vidékének közéletét, a közgyűlésekről és minden nevezetesebb mozzanatokról kimerítő, alapos tudósításokat közöltünk a helyi és vidéki apróbb eseményeknek újdonsági rovatunk mindig hű képet nyújtotta, valamennyi hazai és külföldi nevezetesebb eseményről megemlékeztünk, tárcza-rovatunkban mulattató olvasmányokról gondoskodtunk, — a sikamlós kétértelműség igen, de a tréfa és humor nem voltak lapunk hasábjairól kizárva: — politikai tekintetben a függetlenség örök eszméje vezérelt bennünket, annak voltunk

hirdetői és szószói, a nélkül azonban, hogy a politikai párt szennvedély elvakított volna bennünket, — ostoroztuk ugyan a vissza-éléseket hatalmaskodást, önkénykedést és basáskodást, de a társadalmi és a közügyek terén szerzett érdemeknek mindig elismeréssel adóztunk.

Miután azonban semmi emberi munka nem tökéletes, természetes, hogy lapunknak is voltak hiányai. Mi magunk éreztük legelső sorban, hogy hol rejlenek e hiányok. Sajnos azonban, hogy e hiányok legnagyobb részén a rendelkezésünkre álló eszközök korlátolt volta miatt nem segíthetünk s nem egyszer üzleti érdekeken mult, hogy nem tehetjük meg mindazt, a mivel olvasóinknak tartozunk.

A folyton ismétlődő s munka-kedvünket megbénító mizériák, melyek üzleti szempontból eredtek, érlelték meg bennünk azon elhatározást, hogy mi magunk vállaljuk el a lapnak nemcsak szerkesztését, de kiadási gondjait is.

Igaz, hogy ez által munkánk szaporodott, de viszont létrehozott a teljes összhang a lap szellemi és anyagi része közt. Mi nem üzleti érdekből fogjuk föl vállalkozásunkat, hanem azért vállaltuk magunkra a kiadást is, hogy a közönség fokozódó igényeit minél jobban kielégíthessük. Most már azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy fáradságunknak eredményét lapunk szellemi részének emelésére fordíthatjuk. Így aztán — ha a kellő pártolás biányozni nem fog — fölemelhetjük lapunkat olyan ma-

gas színvonalra, a mely magas színvonalon még eddig nem állott.

Ezek előre bocsátása után bizalommal kérjük t. olvasóinkat, hogy eddigi pártolásukat a jövőben se vonják meg tőlünk.

Új programot adnunk nem szükséges. Lapunk hosszú multja és eddigi működésünk nyílt programot képeznek. Maradtunk, a kik voltunk: a függetlenségi eszme hirdetői, a közügyeknek személyeskedéstől ment, tárgyilagos fejtegetői s olvasóinknak lapunk iránt eddig tanusított bizalmát fokozottabb szorgalommal igyekeztünk meghálálni.

Nagy ígéretekkel, nagy nevekkel nem állunk elő, de abban a körben, melyre működésünk kiterjed, kötelességünket hiven és becsületesen fogjuk teljesíteni.

Ezen ígérettel nyitjuk meg lapunknak XXIII-ik évfolyamát.

A »Debreczen« szerkesztősége.

Vezércikk.

Az első vezércikket írom az új esztendő első számában. Tollamra most nem a napi politika küzdelmei, nem a társadalmi harc kétes kérdései tolnak. Ünnepi gondolatok rózsaszín ruhában kandikálnak a sötét kalamaris mélyéből. — Lapunk is új ifjúságnak néz elébe; új ruhát öltve, nagy komolyan ünnepi fogadást kellene tennünk, hogy az új ru-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

A három jó madár.

Írta: **Catulle Mendès.**

I.

Egynapon három testvér haladt egy úton; mind hárman nagyon szerencsétlenek voltak, mivel ők s szomszéd uralkodó által tavaly legyőzött, trónvesztett és megölt Mataquin király fiaí vának. Rettenetes sors várt a nyomorúság áva gyermekeire; hajlék híján kénytelenek voltak bolyongani éjnek idején; ha elfáradtak kő vót párnájuk, az eresz alatt, úgy aludtak szegények...

Bőny ez kegyetlen sors volt a delikát urfiak; a kik ezelőtt márvány palotában aludtak reggel odavitték ágyuk elé a csokoládét — úgy el voltak kényeztetve.

— Ez már sok! Kiáltott fel a legidősebb, megígva a földet. Nem viselhetem tovább az ilyen nyomorúságos életet.

— Én sem! Mondá a középső.

A legfiatalabb nem szólt egy szót sem; esendes gyermek volt, sohasem panaszkodott, nap-

pal a virágokat bámulta, este pedig a csillagokat. Midőn még királyfi volt, már akkor sem szerette a sok beszédet. A parkban sétálta át az órákat, álmódóva Isten tudja miről, miközben a csalogány dalait hallgatta gyönyörrel. Olykor-olykor elővett zsebéből egy kristály fuvolát s utánozta vele a madarak dalait. De a rossz emberek, a kik atyját kiűzték a palotából, összetörték a fuvolát. Igen, igen sajnálta azt ő. Halvány arczával, szőke hajával, roskatag természetével úgy nézett ki, mint egy régen beteg leány, a ki már lábaadozik.

— Ha eszembe jut — szólt a legidősebb — hogy minden dicsőségünket és minden vagyonunkat elvesztettük...

— Ha eszembe jutnak, szólt a középső, a pompás estélyek, hol hercegnők táncoltak a parketten; meztelen vállaik, picziny lábacskáik kikaesintottak a ruha alól...

— A kétségbeesés összeszorítja, szétépi szívemet!

— Égő könnyeim kiégetik szememet!

— Szerencsémre, találtam rá módot, hogy elfeledjük a mult boldogságát és a jelen nyomorát.

— Ah, mi az? Mondd gyorsan!

— Nem tudod, hogy úgy a legédesebb, mint

a legkeserűbb emlékek belefutnak a borba? Hányszor irigyeltem a részegeket, a kik a falu ablakait megzörgették! Tanuljunk tőlük! Menjünk be abba a koresmába, a honnan ide hallik a zsivaly.

— De hiszen ninesen pénzünk, a mivel kifizethessük a c z e c h e t.

— A kabátom belésében két gyöngyöt találtam. Odaadom az egyiket, a másikat megtartom. Azt hiszem nem egy kupa bort adnak érte.

— Jól van, megyek. Csakhogy én nem bortól akarok megrészegedni. Azt hiszem, hogy vannak ott esinos szolgáló leányok, ezeknek ajakáról akarok inni feledést!

És megindultak a koresma felé, nem törődve a kis gyermekkel, a ki folytatta útját a kopár ösvényen; a mig le nem ment a nap, a patak partján nyitó virágokat szemlélte me-rengve. Vajon miről álmódozott?

Az összetört furulyáról. Mikor beállt az este, szeméit az ég felé emelte, hogy lássa előtűnni a csillagokat.

II.

Mind a két gyöngynek nagy volt az értéke. Egy zsidó, kit boltjában felkerestek, megvette azokat jó drágán.

hát megérdemljük s mindig derék tartalommal fogjuk betölteni. Annyi bizonyos, hogy sokat nem ígértünk eddig sem, az ígéretből hát kevesebbet kezdjük ezuttal is. Inkább azon igyekezzünk, hogy a kevésből minél többet lehessen beváltanunk.

A közönség a vezércikkben látja a lap lelkét. — A terjengős vezércikk után azt mondja ez egész lapra, hogy üres fecsegés. A tudákos vezércikkre ráolvassa, hogy nagyképi bolond. A szintelenre teljes joggal kimondja, hogy bátoratlan, a véresszáju henczegésre pedig, hogy petroleur.

A jó vezércikk kellékeit tehát legelőbb is negatív határok szabják meg s mert mi e határokat sohasem akarjuk tullepni, bátran megígérhetjük, hogy lapunk élén minél kevesebb kongó frázissal, vagy iskolás fitogtatással, meg tapogató bizonytalansággal, avagy fejnélküli szenvedélyességgel fognak olvasóink találkozni.

Ellenben pozitív ígéretet tehetünk arra is, hogy e lap cikkei minden felvett tárgyat a szív meleg lelkesedésével, erős akaratával, de épp oly alapos megfontolással; a rendelkezésünkre álló eszközök kritikai felhasználásával, határozott álláspontból és mindenkor radikális irányban igyekeznek a megoldáshoz közelebb juttatni.

Nehéz viszonyok között kezdi meg lapunk 22 évi pályafutását új életét. A külső nyugalom látszólag az egész országban általános. A kormánypart újévi üdvözlése csupa jóval, mézes csemegével fogja megtractálni a nemzetet. A nagy ujesztendei chorus próbáiból egyes hangok itt-ott már elhangzottak. A kormánypartiság legügyesebb és leghasznosabb módjaként divatba kezd jönni a nagy reformminiszterek dicséretes. Baross jó, Csáky jó, Wekerle jó, Szilágyi jó: a többi hagyján, hiszen Szapáry, ha nem használ, nem is árt, Bethlen Andras nem politikus, Jozipovich jámbor ember, Orczyt kicserélték, Fehérváry . . . no de hiszen az csak egy ember! Szóval csupa meglelégedéssel és édes gyönyörrel várhatjuk a nagy alkotások ez új esztendejét.

Balga rövidlátás vagy hiu elbizakodás.

Ime eljutottunk a »nagy század« utolsó évtizedébe, annak kezdetei a végére, mely az emberi sors dalát érvényre juttatta, mely a szabadságot indított a rabszolgaság ellen, mely a szellem szolgátságát. És most tekintünk meg magunkat e század elvégén kormányzott Magyarország múlt évi történetének igaz tükrében!

Másutt, a sokat dicsőített, minden hibájában hiven utánzótt, szövetséges birodalomban a hatalom veszi kezébe az államot s társadalmat mozgó nagy socialis és culturalis kérdések gyökeres, érdemes és sikeres tisztázását. Nálunk egy pohár vízben világháboru támad, mi helyt a kiváltságok neánts virágát, a törvénytelen és jogtalan előnyök elbizakodott és elkényeztetett gőgjét éri az államhatalom gyenge szellője.

Nézzünk körül figyelmesebb szemmel: a ki az alattomos forrongást nem hallja, süket, a ki a gomolygó felhőket nem látja, vak. Van-e különben olyan komoly politikus, a ki hazánkban a reactiót végkép legyőzöttnek hitte, ha annak hirdette is? Az igazi reactio annál erősebben fog feltámadni, minél erősebb a liberalis nemzeti egység vágya és minél szükségesebb annak teljes kivívása.

Mert hát meg van e nálunk a nemzeti egység? Egységes politikai nemzetnek hirdetjük magunkat s a törvény betűje szerint azok is vagyunk, de a való élet nemzetiségekre, fajokra és felekezetre szaggatja szét e nemzetet, melyet még nem olvaszt egygyé a társadalmi élet közössége, nem az államjogi függetlenség.

Nekünk mindakettő lelkünkben vallott igaz programunk: egyiket sem a jövő zenéjeként akarjuk muzsikálni. Mind a kettőre teljes tetterővel, kibontott zászlókkal, a magyar állam és társadalom összes had-erejével kell törekednünk mindennap, minden órában; e kettő legyen minden magyar és igazán liberális politikus éltető eszméje.

E kettőért harczoltunk lapunk e helyén eddig is. Buzgalmunk és hűségünk nem fog lankadni ezentul sem. Bármiről

írjunk, a napi politika, a társadalmi kérdések, culturalis ügyek, gazdasági és városi dolgok tárgyalásában e kettő fog bennünket lelkesíteni egyaránt, ezentul is. Erős meggyőződésünk, hogy a politikai napilapnak minden feladatát egy nagy általános szempontból kell felfognia. Csakha egységes szellem lengi át minden cikkét, csak akkor felelhet meg a sajtó igazi hivatásának, csak úgy érheti el a hatást, csak úgy érdemli meg a sikert.

Kétszeresen kötelessége a magyar napi sajtónak a mai viszonyok között, keresni és megtalálni ez egységes vezérelvet. Mi megtaláltuk a múltban és nem fogjuk elveszteni a jövőben.

A magyar társadalomnak faj és felekezeti különbségekben emelkedő válaszfalait le kell rontania. Így lesz megteremthető az igazán egy politikai magyar nemzet, melynek így lesznek szív és vér szerint is tagjaivá a nemzetiségek és mely felett csak így nem grassálhat a fenyegető ultramontán befolyás sokáig titkolt, de mindinkább nyilvánvaló hatalma. Csak így lesz elérhető, hogy az állam egy kicsiny, ártatlan kísérletével nem lesz kénytelen visszavonulni a fennen hirdetett szabadság roszkatag kunyhójába.

Mindez pedig hittünk és erős vallásunk szerint csak akkor fog igazán bekövetkezni, ha a nemzet nem egyesek dicsőítésére, hanem a nemzeti lét ideáljaiért lelkesedik. Az új évben is maradjanak ez ideálok a régié. A teljes politikai függetlenség lesz a teljesen egy magyar nemzet legbiztosabb összetartó kapcsa. Eszköz és cél egyaránt s a kik tele szíjjal hirdetik a nemzeti egységet, üres szívvél miért fordulnak el az állami függetlenség eszméjétől? A ki igazán akarja az egyiket, nem jutheti el és nem odázhatja el törekvéseiben a másikat sem. Közéletünk minden más ágának haladását e kettős cél vezesse, s lapunk irányja is e kettős küzdelmet kövesse: azért szenteltük ez elmélkedésnek az új esztendő és új lap első vezércikkét.

B. S.

Azután Aine bement egy faluba és ivott mindenféle bort. Poharában habzott a johannisbergi, a lacrima kristi, a maderia, a bordauxi, szóval mindenféle, a minek csak nevét hallotta valaha.

Régen nem láttak oly tökéletes részegét, mint őt, midőn az utcákon köpeny és kalap nélkül dalolva düllöngődött végig.

Oldala mellett vala a másik gyöngy birtokosa, Cadet — neki mindenik faluban voltak szeretői; mert nem tágitott addig egy nő mellől sem, míg az meg nem vallotta neki szerelmét. Erre büszke volt, szobájában éjjel-nappal voltak gyönyörű leányok, barnák, szőkék, vörösek. Messze földön nem volt oly tökéletes szerelmes s midőn az utcában szeretőivel kóborolt, olyan volt, mint a fenséges Aretin az ő negyven feleségével.

De sem Aine, sem Cadet nem találták meg a feledést, sem a részegségben, sem a csókban; mert mindenik gyönyörből vagy keserű szívvél, vagy keserű szájjal ébredtek fel. Még jobban elkeseredtek mint azelőtt.

III.

Midőn visszatértek az elhagyott ösvényre, meglepetve látták, hogy öcscsük ott ül egy

virágzó fa alatt, a selyem füben, s olyan boldogan mosolygott, szeméből is tulvilági fény ragyogott.

— Te nem szenvedsz már? Kiáltott fel Aine.

A gyermek mosolyogva felelte:

— Nem.

— Hogyan! Kiáltott fel Cadet — téged nem bánt már semmi keserűség?

A gyermek mosolyogva felelte:

— Nem.

Akkor megkérdezték tőle:

— Mit tettél tehát, hogy ily könnyen elfeledted a múltat, a jelent, az életet?

— Én azt tettem, a mit ti, felelte a gyermek — megrészegedtem. Mit bánom én azt, hogy mi volt és mi lesz. Nem gondolok ezzel mióta összetört kristály furulyám; nem gondolok semmivel, hiszen arany fővényes tenger vesz körül itt s a pázsitot szebbnek találom mint a tündér ligetet, hol meztelen vállakkal hófehér angyalok lebegnek; velem vannak a liget csalogányai is, elmerenghetek édes dalokon. Ez az én részegségem, melyből soha nem kívánok felebredni.

— Ah! meg bor tüzetől — kiáltott fel Aine.

— Ah! mely csók mézétől — kiáltott fel Cadet.

— . . . részegedtél így meg? kérdezték mindketten.

— Nem bortól, nem is csóktól.

A gyermek folytató:

— Iszom minden reggel illatot azokból a rózsákból, melyek a patak partján nőnek, és minden este felvetem szememet az égre és iszom a csillagok sugarából. (Föld. — sz.)

Gondolatok.

Idestova itt a század vége és milyen botor a mai ember, hogy úgy siet élni.

*

Ma már többet ér egy jó ösmerős, mint sok barát, mert a jó ösmerős nem követel tőlünk bizalmat, sok jó barát pedig a bizalom révén csal meg bennünket.

*

Nincs annál szerencsétlenebb férfi, mint aki egy olyan nőt keres, akit sohse találhat fel.

*

Aki még nem szeretett, az még nem tudja, hogy mi benne — az isteni. Aki pedig már volt szerelmes, csak az tudhatja, hogy mibenne az emberi.

Ultramontán fondorlatok. Bizony nem a liberális magyar nemzet az oka, hogy az elkeresztelések kérdése ország-világra szóló heccet forrása lett. A kérdés egyszerű lényege egy 22 esztendő törvény köteles végrehajtása, a miért sem a kormány azt, hynnusba csapongó dicsőítést, a mivel a hivi elárasztják, nem érdemi sem a klerikális izgatónak lólábát a magyar állameszméhez való hűség palástja alól kidugni érdemes nem vala. Nincs könnyebb mint a fanatismusnak nálunk nem is olyan erős lánczra vert ördögét elszabadítani. Az elkeresztelések száraz csontocskája bizony nem fogja az éhes fenevad szilaj dühét lecsillapítani.

De mit bánják azok az egységes magyar, a nemzeti állam legerősebb garantiáit, a kik a magyar államhatalom egy lényegében vajmi kicsiny jelentőségű s a fennálló törvény alapján álló sőt egyenesen abból következő intézkedése ellen egy külhatalom beavatkozását is készek igénybe venni? Hogy e külhatalom a pápa, az csak annál inkább jellemzi a felekezeti izgatók törekvését, midőn hiveiket a kedvök szerint informált legfőbb vallási tekintély szavával akarják e lázítani. De mi bizunk a *felekezetenkívüli* Gondviselés Urában, s megvagyunk róla győződve, hogy a magyar fajnak valláshoz nem kötött józansága ezuttal is elfordul a kinalva kinalt lelki maszlagtól. Ugy látszik, az ultramontán apostolok is kezdik belátni, hogy az eddigi eszközökkel nem boldogulnak s most már azt hiszeztelik, hogy a legközelebbi bécsi miniszteri tanácskozás alkalmával az elkeresztelések ügye a miniszterek között éles vita tárgyát képezvén, Szapáry Gyula gr. miniszterelnök látta Kálmoky gr. külügyminiszterrel felkeresni, hogy az egész ügynek *diplomáciai utra* való terelését megkíséretse. Hogy ez a diplomáciai út más nem lehetne, mint a pápa hatalmi szavának követése, az alig kíván magyarázatot, mert hiszen Vilmos császárra való szövetségünk aligha a *belügyeinkbe való beavatkozásra* is kiterjed. E hír annyira hihetetlenül hangzik előttünk, hogy e pillanatban nem tarthatnánk egyébnek az ultramontán részről megszokott fondorlatok egyik nem éppen elmés alkalmazásának, — csak hogy — és itt a bökkenő, — teljesen hitelt érdemlő forrásból meg arról értesüünk, hogy az elkeresztelések kérdésében a kormány talált már oly expedienst, melyet legközelebb ő felsége elé fog terjeszteni, s hogy igen valószínű, miké a hivatalos újví beszédek ez expedienst kiváltó bővebb felvilágosítást is fognak adni. Valóban nem közönséges kíváncsisággal várjuk ezt a *felvilágosítást.* Akármilyen legyen is, félünk hogy afféle danausi ajándék lesz az ujesztendőre, most szerintünk a leghelyesebb expedienst az, mely nem tűri meg hogy egy jogállamban évtizedek óta fennálló törvények végrehajthatlanul maradjanak.

* **A budapesti püspöki helynökség kérdése** a fővárosi polgárság iniciatívája következtében nagy érdeklődésel és igen behatólag foglalkoztatta a herceg primást. Az ország főpapjának terve egyelőre a budapesten felállítandó érseki helynökséget kerekíteni ki s az ujon szervezendő vikariátust az esztergomi főkáptalanak egyik püspökké felszentelendő tagjával tölteni be, kinek érseki helynöki tiszteletdíja az esztergomi érseknek esnék terhére. Több anyagi nehézséggel jár a társaskáptalan felállítása és tisztos dotációjá. Az esztergomi, pozsonyi és nagyszombati kanonokok beneficiumai az illető káptalanhoz kötvék. Egyes stallumok áthelyezése tulesik magának az érseknek iurisdiccióján és egyenesen az apostoli fejedelem legfőbb patrónusi — ius supremi patronatus regii — joghatóságához tartozik.

BELFÖLD.

Uj főrendiházi tag. Szógyény Marich Lászlót, a király személye körüli minisztert, ő

felsége a főrendiház tagjává élethossziglan kinevezte.

Hontvármegye főispánjává b. Rosner Ervin orsz. gyűl. képviselő fog kinevezettni. Nagy feladat vár reá Hontvármegyében, melynek közeletét a b. Majthényi basáskodása teljesen földulta.

Nagyvárad a közigazgatás államosítása ellen. A nagyváradai függetlenségi és 48-as párt vasárnap értekezletet tartván, egyhangulag elhatározta, hogy a közigazgatás czélbavétt államosítása ellen népgyűlést fog összehívni Nagyváradon. Az előintézkedések megtételére 24 tagú bizottság választott. Az értekezleten ott volt Ill y és Bálint orsz. képviselő is, ki lelkes beszédet tartott az agitáció megindítása érdekében.

KÜLFÖLD.

Németország és monarchiánk közt még mindig folynak a vám és kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások, melyek még 2—3 hónapig eltartanak s ezentul is Szógyény miniszter fog elnökölni, mint ki alaposan ismeri a tárgyalások minden részletét.

Parnell újabb manifesztumot bocsátott ki, melyben ismételten kéri az ir népet, hogy a vezérség kérdésében ne hallgasson Gladstone utasításaira. A kilkenyi-i yereség csak harezri riadó az utolsó végzetes ütközetre Irhon szent ügye érdekében.

Harcz az indiánokkal. A »New-York-Herald« egy távirata szerint az Unio csapatainak harcza az indiánokkal a Procupine Creek mellett igen yeres volt. Az amerikaiak közzül 75 ember öletett vagy sebesült meg. Az indiánok közzül 110 harcos és 250 nő és gyermek öletett meg. Az indián tábor lakosai közzül hir szerint csak hat gyermek maradt életben.

1890.

(Az elmúlt év történetéből.)

VIII.

(K. B.) *A városi közgyűlések az elmúlt év folyamán rendszerint nagy látogatottságnak örvendtek, mert számos fontos tárgy került szönyegre. Több olyan intézmény létesítéséhez fogott a város, mely intézmények temérdek pénzbe kerülnek ugyan, úgy, hogy miattok nagy kölcsön felvétele vált szükségessé, de ha ezen intézmények létesülni fognak, hatalmas arányokban mozdítják elő Debreczen nagyvárosi jellegét. E tekintetben az elmúlt év határozottan a haladás évének nevezhető.*

A január 23-án tartott közgyűlésből bőkezű ajánlatot intéztek az igazságügyminiszterhez azon esetre, ha városunk a királyi táblák decentralizációjánál nem mellőztetik. Ugyanezen közgyűlésen egy korlátolt felfogásból eredő s a városatyák dicsőségére nem való határozat hozott, nevezetesen egy szavazattöbbséggel elejtették a Zador Lajos és Dr. Balkányi Miklós által létesíteni szándékolt *árvérési csarnok* ügyét, holott ezen intézmény városunk fejlődését elősegítette volna, a nélkül, hogy magának a városnak egy krajczárjába kerül volna.

A febr. 6-iki rendkívüli városi közgyűlésen kiszemelték és felajánlották a *kir. tábla telkéül* a városi majorság helyiségét, mely a város központján esik. A márcz. 27-iki városi közgyűlés a vallságba jutott szinagzatónak 4000 frt segélyt szavazott meg, ugyanekkor gróf Szapáry Gyulához üdvözlő iratot, Tisza Kalmánhoz pedig bucsuiratot intéztek. A május 21-iki rendkívüli városi közgyűlésen elhatározták, hogy a »Hungária« épületét a *M. É. K. V. üzletvezetősége* számára bérbe-veszik s a város az évi bérösszeg felét (3000fr) fedezni fogja. Az üzletvezetőség aug. 1-én költözött Debreczenbe s általa városunk forgalma tetemesen emelkedett.

A május 29-iki közgyűlésen a real-iskola államosítása megszavaztatott. A város felajánlotta hogy a realiskola részére épületet emel s évenként 9000 frttal segélyezni fogja. Ugyanekkor elhatározták, hogy a kir. tábla ideiglenes elhelyezésére a »Korona« szállodát megveszik.

A jul. 31-iki városi közgyűlésen hivatalosan bejelentetett hogy ő felsége városunkat meg fogja látogatni. A fogadtatás előkészületeinek megtételére bizottságot neveztek ki. A tisztujtó közgyűlést szept 4-ikére tüzték ki. Elhatározták, hogy a tervbe vett nagyobb építkezésekre kölcsönt fognak fölvenni. Ugyanekkor indítvány adatott be az iránt, hogy a rendőrkapitányokat ezentul ne a főispán nevezze ki, hanem régi gyakorlat szerint a közgyűlés válaszsza. Ezen indítványt azonban a többség leszavazta.

Szept. 4-én ejtetett meg a *tisztujtó közgyűlés*, mely a két ellenzék fényes diadalával végződött. A hivatalos jelöltek sorra elbuktak. Midőn azután a kandidáló bizottság észre-vette, hogy az ellenzék tulnyomó többségben van, akkor úgy játszotta ki a szabad választást, hogy az ellenzék jelöltjeit egyszerűen nem kandidálta. A megbotránkozás hangja, melyet ezen eljárás keltett, még ma se hallgatott el egészen s a kandidáló bizottság eljárásának tulajdonítható, hogy a tisztujtás eredménye nem keltett általános meglepedést. A tiszti karban különben a következő lényegesebb változások történtek: főjegyzővé *Vértessy István*, közgyámá *Bészler Károly*, t. alügyészé *Dr. Magoss György*, mátai biztossá *Kémeri M. József*, előki titkárrá *Vecsei Imre*, esendbiztossá pedig *Körner Gyula* választott.

Az okt. 7-én tartott rendkívüli városi közgyűlés a »Korona« telkén szükséges építkezésekre 67,000 frtot szavazott meg.

Az okt. 28-iki városi közgyűlés állapította meg az 1891-ik évi költségvetést 1,142,801 frt kiadással s 1,101,455 frt fedezettel.

A nov. 26-iki városi közgyűlés elhatározta, hogy a városi nagykölesön ügyletét az osztrák-magyar bankkal köti meg. Ugyanekkor újjaszerveztetett a mérnöki hivatal, elhatároztatott a Hortobágyon csikó-telep létesítése s az ártezi kut tovább furatása.

A decz. 18-án tartott városi közgyűlés Valentin Lajos szinagzatónak a szerződést felmondta. Színházi szubvenczio gyanánt évi 5000 frtot szavazott meg s kimondta, hogy a színházra pályázat hirdettessék. Ugyanekkor betöltettek a közigazgatási bizottságból kilépő tagok helyei.

A decz. 31-én tartott rendkívüli városi közgyűlésen két megbizottat választottak a városi nagy kölcsönre vonatkozó kötvények aláírására.

Tallózás.

(A nagy halott. — Mit várunk az újévtől? — B. U. É. K. — Sylveszter éji álom. — Pártonkivüli hajlamok. — Pápai engedély. — Soh'se halunk meg!)

Nagy halottunk van. Az 1890-ik esztendőt temetjük. Koporsójára ráírhatjuk: itt nyugszik azon esztendő, mely Tisza Kalmántól megszábadított bennünket.

Más gyönyörűségünk úgy se igen volt ebben az esztendőben!

Megszületett az új esztendő: Az 1891-ik — zengené Várad Antal — mióta Bethlehem felett az angyaloknak glóriája zengett és béke lön a nagy világ felett! Parányi kised még, de perczről-perczre nő és öregszik. Vajjon jobb lesz-e, mint a minő elődje volt?

Azt mondta Tisza legfelelmesebb ellenfeleinek, hogy ne örüljenek az ő távozásán, mert: «Es kommt selten wass besseres nach!»

Tiszának igaza lett: Szapáry egy cseppel sem jobb, mint ő volt. (Ez azonban egyikükre

se dicséret!) Mi nem is kívánjuk azt, hogy az új év jobb legyen, mint az elmúlt, csak azt óhajtjuk, hogy az 1891-ik év meg — Szapárytól szabadítson meg bennünket!

*
»B. U. É. K.«

Ilyen feliratu üdvözlő czédulákkal támadnak most meg lépten-nyomon. Ugyan nem sokkal őszintébb és egyszerűbb lenne azt mondani: Kérek egy kis borraivalót!

*
Sylvester éjjelén ébren akartam bevárni az éjféle órát s rágyújtva esibukomra, lehevertem a pamlagra. Az ébren-léte azonban nem lett semmi, mert én bizony elszenderedtem, a mit aligha nem az okozott, hogy egy új lap mutalványszáma akadt a kezembe.

Midőn a szellemek órája elérkezett, füresa álom-látások kezdtek gyötörni. Egymásután jöttek a gratulánsok, boldog új évet kívánni. Legelőször jött a házmester, a kire különben haragszom, mert midőn éjszakánként a vendéglőből hazatértem, annyi ideig kell a kaput zörgetnem, hogy a nagy zajra a feleségem is fölébred, a miből aztán nagy patáliák szoktak kerekedni. Azután jött a házmester kis fia (ezt boldoggá tettem egy új veretű rézkrajczárral), majd a szabó inas, cipész inas s a magyar iparnak más ilyen ifju esemetői: jöttek továbbá a különféle kihordók: színlap-hordók, lapki-hordók, levél-hordók: az a hordár se feledkezett meg rólam, a ki legény koromban szerelmes leveleimet kézbesítette, végül egész sereggel jöttek az olyan gratulánsok, a kiknek soha életben a színüket se láttam.

Merénylet volt ez a tárczám ellen, melyet alaposan meg is koppasztottak. Eleinte forintjával osztogattam a honoráriumot, de azután leszállítottam a huszasig, majd a batosig, végül pedig a négy krajczárosig. Utoljára már csak egyetlenegy négy krajczárosom maradt. A homlokomon verejték-cseppek gyöngyöztek.

Ott virradtam meg a pamlagon. A fejem szédült, kisiettem tehát az udvarra, egy kis szabad levegőt szivni.

Az udvaron a házi kisasszonnyal találkoztam, a ki mosolyogva kívánt *boldog új évet*.

Az álom-képektől még mindig zúgott a fejem, kivettem tehát a zsebemből egy két-garasost s a bámuló kisasszony rózsaszínű tenyerébe tettem . . .

Megvetéssel dobta el a pénzt s egy lesújtó pillantást vetve rám, beszaladt a szobába. No hiszen tudom, hogy ez sem kíván nekem többé boldog új évet!

*
Kezdek *pártonkivüli* lenni.

Ha a feleségem a szobaleánnyal pöröl: nem avatkozom bele a vitába.
Ez a legbőleesebb politika!

*
A római pápa — Simor János hercegprimás kérelmére — a magyar egyházmegyék hitveinek újabb 7 évre megengedte, hogy *szombati napokon húst chessenek*. Szabad továbbá pénteken s a vigília böjt-napokon is zsiros éledelt enni, de napjában csak egyszer.

Mi Debreczenben a római pápától nem kérünk engedélyt arra, hogy mikor együnk húst, vagy zsiros ételt, de ezen kegyes engedély helyett jobban szerettük volna azt, ha a pápa és dussgazdag hercegprimás arra törekednének, hogy azok a szegények, a kik ritkán keresik fel a mézsárszéket, *legalább minden szombaton húst chessenek!*

Most mi temeljük az ó-esztendőt, de ki tudja, hogy az új év nem inkább temet-e el?

Fázunk ettől a gondolatától, mert meg akarjuk érni azt az időt, midőn a nagytemplom előtti artezi kut vizet fog adni.

Ha addig meg nem halunk: akkor soh'se halunk meg!
Sarló.

A „Debreczen“ XXIII-ik évfolyama.

Lapunk XXIII-ik évfolyamának első számát veszik olvasóink. Azt hisszük, hogy azon változás, mely lapunk külalakjában történt, olvasóink tetszésével találkozni fog, mert eltekintve attól, hogy tisztán olvasható, új betűkkel van a lap nyomtatva (a mi szintén nagy előny), ilyen külforma mellett jóval több olvasmányt nyújthatunk s a lap beosztása is czélszerűbben eszközölhető. A külfornának ezen megváltoztatásával — nem a »Debreczeni Hírlap«-ot akartuk utánózni, mert mi már októberben elhatároztuk, hogy lapunknak új évtől kezdve tetszéstöbb alakot adunk s ezen elhatározásunkat imé tetté is érleltük!

Azon előfizetőinket, kik a »Debreczen« XXIII-ik évfolyamára, esetleg volt kiadónknál, **Kutasi Imre urnál fizetnek elő: fölkérjük, hogy sziveskedjenek bennünket erről értesíteni** s ha továbbra is a »Debreczen«-t akarják járattni, sziveskedjenek az előfizetési pénzek átjuttatása iránt intézkedni.

Lapunk t. hirdetőit fölkérjük, hogy bizalmukkal továbbra is ajándékozzanak meg bennünket. A hirdetéseket jutányos áron vesszük föl s lapunk, mely 23-ik évfolyamát éli s mely **mint északkeleti Magyarországnak legnagyobb és legelterjedtebb lapja** nemcsak helyben, de vidékre is számos példányban küldetik szét: igen alkalmas a hirdetések fölvetelére s nagy előnyökkel jár a hirdető felekre nézve.

Lapunknak még szélesebb körben való elterjesztésére különben megtettük a szükséges lépéseket s különösen ajánljuk a hirdető felek figyelmébe a f. hó elején megjelenendő számokat, mivel ezeket több ezer példányban küldjük szét.

*
Az új év kezdetével fölkérjük t. olvasóinkat az előfizetés megújítására.

A „Debreczen“ megjelen naponkint péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési arak ugy helyben, mint vidékre:

egész évre . . . 10 frt — kr.
félévre 5 frt — kr.
negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyenesen **Szinay Gyulához**, lapunk főszerkesztőjéhez (lakása kis-csapó-utca 383. sz.) a hirdetések, nyilttéri- és reklám-közlemények vagy 6 hozzá, vagy pedig a szerkesztőséggel egy helyen levő kiadóhivatalba (nagy-uj-utca 1702. sz.) küldendők.

A nyomdai kiállításról *Szabó Ferenc* könyvnyomdája, a lap pontos szétküldéséről pedig a kiadók *Szinay Gyula* főszerkesztő és *Dr. Bakonyi Samu* főmunkatárs gondoskodnak. Hogy a nyomdával szemben kötelezettségeinket pontosan teljesíthessük: kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését.

A, „DEBRECZEN“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujdonságok

* **1891.** A kalendáriumi évszám megváltozott, ma már nem 1890-et, de 1891-et írunk. Az új esztendő 1-es számmal kezdődik s ugyanazon számmal végződik, — az év egyes számait összeadva: 19-et kapunk, tehát a XIX-ik század száma jön ki. — Az új esztendőt vidám reménnyel üdvözölve, olvasóinknak boldog új évet kívánunk!

* **A szabadságharcz emlékeiből.** Kapros Gábor, városunk köztisztviselőben álló polgára, ki a szabadságharczot mint veressapkás küzdötte végig, folytatni fogja lapunkban visszaemlékezéseit a szabadságharczról. Apró de élénken írott képek ezek a tüneményes idők-ből, melyeknek emléke késő századokba átragyog. Városunk hazafias közönsége nagy érdeklődéssel olvasta Kapros Gábor urnak visszaemlékezéseit s csak kellemes szolgálatot teszünk olvasóinknak vele, midőn ezen visszaemlékezések folytatását mai számunkban megkezdjük. A mai XXVII-ik számú visszaemlékezés két kis zsidó fiúról szól, kik mindenütt együtt jártak a veressapkásokkal. Az akkori idők tüneményes lelkeseését élénken illusztrálja e kis történet.

* **Az E. M. K. E. 1890-ben.** Az E. M. K. E. most töltötte be fennállásának ötödik esztendejét, mely az egyesület terjedése, fejlődése tekintetében jóval fölülmúlja a többi. Az egyesület az idén lépett fel először az Alföldön a debreczeni, hajdúvármegyei és szentesi választmányok megalakításával. A fiókvalasztmányok tervezetét az egyesület ez évben egyöntetű ügyrenddel szabályozta. Van az egyesületnek most már 71 kisebb-nagyobb fiókvalasztmány, 71 örökös, 1711 alapító, 12,579 rendes, 4921 pártoló, összesen 19,288 tagja. Három nagyobb-szerű alapítványa volt az egyesületnek a lefolyt évben. Kovács Sándor mérnöké Nagy-Enyedről, ki 43,600 frtot, Derzsi Jánosé Marosvásárhelyről, ki 10,000 frtot és Orbán Balázsé, ki 8000 frtot hagyományozott. Kun Kocsárd grófnak 221,000 frtra becsült algyógyi alapítványán kívül, ezzel az egyesület készpénzvagyonára 535,436 frtra emelkedett. Várandó még az esedékesség során 125,898 frt.

* **Pártunk győzelme.** P.-Ladányban — mint lapunknak írják — decz. 23-án ejtetett meg a községi képviselők választása, mely a függetlenségi párt győzelmével végződött, a mennyiben a megválasztott 10 képviselő közül 6 a függetlenségi és 48-as párthoz tartozik. Tekintve a P.-Ladányban uralkodó viszonyokat, hol különféle anyagi előnyök ígéretével édesgetik a kormánypárt táborába a választókat: a pártunk részéről elért eredmény igen szépségnek mondható.

* **A szerelem örültje.** Irunk már Prónay Mariról, arról a szerencsétlen cseládeánnyról, a ki kedvese után fájdmában megörült. Karácsonyra ígerte neki a kedvese, hogy meglátogatja. A leány az ígélet után nagyon boldog volt s nagyban készült rá, hogy minél jobban fogadhasa a kedvesét. Karácsony első napján már kora hajnalban felkelt ágyából s csinosan felöltözött legszebb ruhájába. Örömet nem tudta eltitkolni, ujjongott, kacagott, arra a gondolatra, hogy viszont látja kedvesét. De ez nem jött, levelet sem írt, hogy mi az oka elmaradásának. A szegény leány ezen annyira elkeseredett, hogy az örülés jelei kezdtek rajta mutatkozni. Leirtuk már a megható jelenetet, mely vele a kapitányi szobában történt. Eleinte azt hitték, hogy talán makacs-ságból nem beszél és becsukták a börtönbe. A leány ott behuzódott egy sarokba és ugy bámult maga elé. A többi lányok, a kik vele együtt voltak becsukva, megpróbálták szólni hozzá, de nem sikerült őt szóra bírniök. Mikor a kulcsár elébe tette az ételt a szerencsétlen eltasztotta azt magától nem nyult hozzá. Két

napig egy falatot sem evett, hűghogy erősza-
kolták. Hiába kérdezték, hogy mi a baja nem
felelt, csak nézett maga elé kerekre nyílt szem-
mekkel. Néha-néha nyögött keservesen, de ez
a nyögés is olyan volt, mintha sírból jött volna.
A szerencsétlen leány az éhezés miatt össze-
esett, aikai meghalványodtak, szeméit elfutotta
a vér, arca pedig olyan sárga lett, mint a
visz. Ekkor mégis csak hinni kezdték, hogy
őrült és beszállították a kórházba.

* **A ref. zsinati előkészítő bizottság**
javában folytatja munkálatait. A napokban két
javaslattal készült el. Az egyik az egyházal-
kotmányi törvényjavaslat, mely az egyházi tör-
vénykönyv 1—197. §-ait veszi revízió alá s
kifejti a revízió indokait. A másik javaslat az
egyházi közigazgatási bíróság szervezéséről,
hatásköréről és eljárájáról szól. A két mun-
kálattal Dégenfeld József gróf, Ritoók Zsigmond,
Széll K. és Tóth Sámuel a zsinati előkészítő
bizottság tagjai kivonmatva most küldték meg
az egyházalkotmányi bizottság tagjainak meg-
vitatás végett.

* **Eljegyzés.** Dr. Vass Antal debreczeni
kir. aljárásbíró, a magyar bírói karnak egyik
nagy jövőjű fiatal tagja, eljegyezte *Kertész Ilonka*
kisasszonyt, Kertész Nándor szabadkai nyu-
galmazott városi tanácsos és polgármester-
helyettes szelleműs és kedves leányát, Sza-
badka egyik legszebb virágát. Az ifjú párnak
tisztá szerelemből kötött frigyéhez öszinte szív-
ből gratulálunk!

* **Szilveszter éji élet.** Az éjjel pezsgő
élet volt az egész Debreczenben. Mehetet em-
ber akármire, minden ház ablakából kiszökött
az utcára a barátságos lámpafény. A nyilván-
os helyek is tele voltak. — A Bikában tisztí
estély, a Szikszav-fürdő dísztermében pedig a
Zion-egylet estélye tartott. Szilasi Irén kis-
asszony, szintársulatunk primadonnája énekelt,
Gyöngyi Izsó pedig monológokat adott elő,
mindkettőjüket közönség. A hangverseny után
táncz volt kiviradtig. Az utcákon már hajnal-
ban megkezdődött a járás-kelés: itt is ott is
felhangzott jókedvű kiáltása egy-egy elkésett
mulatónak.

* **Országos vásár.** A Remete-Antal napi
debreczeni országos vásár a következő sor-
rendben és időben tartatik meg: jan. 12, 13
és 14-én (hétfőn, kedden, és szerdán) bőr, gyapju,
méz, dió stb. továbbá toll, iparczikkek, gabona-
neműek és mindenféle terményvásár; — 17
és 18-án (szombaton és vasárnapon): sertés-
vásár; — 18-án és 19-én (vasárnap és hétfőn);
juhvásár; 19-én és 20-án (hétfőn és kedden);
baromvásár. *Jegyzet:* Megengedtetik, hogy ha-
bár a bőr, gyapju, méz, dió stb. iparczikkek,
gabonaneműek és egyéb terményekre nézve
az elővásári hétnek hétfő, kedd és szerda nap-
jai vannak vásári napokul kijelölve, az említ-
ett cikkek és termények a vásár egész
folyama alatt árulathatnak.

* **Óriási raktár.** A Szabó Lajos és Fiai
debreczeni cég már berendezte raktárát a
Tisza-ház első emeletén. E raktár nagyságával
megfogja lepni mind azokat, akik megtekintik.
Főhajója több mint 300 négyzetméter, mellék
hajója pedig 100 négyzetmétert meghalad.
Ilyen raktár nincs több a vidéken s míg Bu-
dapesten is minél kevesebb található. Ezért
csak örülünk rajta, hogy Debreczen kereske-
delmi fejlődésének ismét egy ilyen fényes bizo-
nyíték van.

* **Kisújszállási hírek.** Lapunk kisújs-
zállási levelezője tudatja velünk, hogy e derék
kunsági városban, a gimnásiumi tanári kar
dicséretes kezdeményezése folytán, megkezdőd-
tek a felolvasó estélyek melyek iránt város-
szerte élénk érdeklődés mutatkozik. Már eddig
felolvasásokat tartottak: *Benő János* és *Bujk
Béla* tanárok. A felolvasásokból befolyó pénz
gimnásiumi taneszközök beszerzésére fordít-

tatik. A téli időny alatt még számosan készül-
nek felolvasást tartani. — A kisújszállás,
közvagyóhid, mely a czélunk minden tekintetben
megfelel, már elkészült (ezzel megelőzték Deb-
reczent!). — az *ártézi kut* furatása pedig most
folyik s eddig mintegy 200 méter mélységig
haladtak. (Ez is valószínűleg előbb kész lesz,
mint a mienk.) Decz. 25-én megjelent a *Kun-
sági Hírdető* cz. heti lap mutatvány száma,
melyet esinosan állított ki a kisújszállási
nyomda. Az új lap, melynek előfizetési ára 2
frt, a kereskedelem, ipar és földmívelés érde-
keit fogja képviselni. Felelős szerkesztője Jámbor
Tivadar.

* **A hideg** csak nem enged, reggelenként
a hőmérő mindig nagyobbat esik a 0 alatt.
Tegnap a legnagyobb hőfok 10, a legkisebb 16
fok volt a zérus alatt. A tudomány t. i. még a
zérus alatt is »hőt« talál, mikor pedig már a
gyakorlatban az ember foga is vaczog a hideg
miatt, vagyis jobban mondva, a tudományban
nincs hideg, csak fokozatos »hő-hiány«. Mikormár
39 fok alatt a higany is megfagy, a tudós bor-
szeszti kényszerül alkalmazni hőmérőfőt, de még
mindig »hőt« mér, mert abszolút hideg nincs.
Csak a párisi akadémiában állították elő egy-
szer 225 fokos hideget, s nagyfokú »hő-
hiányt« constatáltak. A mi akadémiánkon csak
több pályanyertes ünnepi órában és lyrai köl-
teményben tapasztalható a nagyobb fokú hő-hiány;
némelyik erősen meg is közelíti az abszolút-hideget.
Ezenkívül ugyancsak itt teremnek a fagyos ve-
rejtékek, mikor a pályázati jelentéseket olvas-
sák. Ezt a tudomány természetesen nem ele-
mez, pedig igen hálás »hő-anyag« lenne. Kül-
lönben visszatérve a mi köznapi hidegünkre, a
meteorologiai jelentés szerint az időjárás egész
Európában megtartotta általános jellegét. A
jövő napokban pedig északi szelek mellett tul-
nyomó derült, száraz és hideg idő, erős fagyok-
kal várható.

Debreczeni élet.

— A népszámlálás. —

Ma reggel nyolcz órakor indultak el a nép-
számlálók hönök alatt egész nyaláb paksamé-
tával. Azt lehetne hinni róluk ugy hirtelenében,
hogy adóvégrehajtók, de mihelyt oda tekintünk
ragyogó ábrázatukra, azonnal eloszlik ez az
aggodalmunk. A külváros népszámlálói a maguk
hasznáért is szelid mosolyukkal, jó kívánsága-
ikkal igyekeznek eltüntetni magok körül azt a
sötét ködöt, a melybe az adóvégrehajtó alakját
burkolta a képzelődés.

Pedig a leghelytelenebb dolog lenne, ha a
kevésbé téjakoztottak gyanuval fogadnák ez
összeírást, mely az állam és első sorban a
magyarság érdekében nagyfontosságú művelet.
Ebben legkisebb gyanunak sem lehet helye,
mert az összeírásból ugyan senkire nem haram-
lik a legesekélyebb kár sem, sőt még az sincs
kikötve, hogy a népszámlálót meg kell kínálni
egy pohár pálinkával.

Ma reggel ugyan nem sokra mentek a nép-
számlálók, mert bizony az egész városban
meglátszott a sylvesteri virrasztás nyoma.
Némelyik számlálódó még nem is volt otthon,
mikor összeakarták írni t. i. még az éjszakai
mámor rózsás ligetein bolyongott. Egy helyen
meg is *kisértették* a népszámlálót, mikor a
gazda felől kérdezősködött. Az aranyos me-
nyecske oda vonta a szép fiatal urat öregje
ágyához, aztán mosolyogva sugta fülebe:

— Ez most *nem számít* — be van csipve.
És a népszámlálót erre a bizalmas kijelen-
tésre vallásos emberhez illően — *ement*.

Az ujsoron meg a viláért sem akarják el-
hinni, hogy ez a népszámlálás nem adó-össze-
írás. Meg is ijedtek arra a hirre, a mit Kecs-
kés koma terjesztett, hogy mentől több tagja
van a családnak, annál nagyobb lesz az az új
adó, a mit család-adónak fognak nevezni. Azért
történt az az eset, hogy egy helyen a népszám-
láló harapó fogóval sem tudta kivenni az apja

szájából a gyermekei számát. Mikor így osztoz-
tak — óriási zsvaj támadt a szobában. A nép-
számláló előre is néz, hátra is, de senkit nem lát.

— Mi az? kérdi a gazdától.

Ez ötöl-hatol, de nem kellett neki már töre-
delmes vallomást tennie, kitalálta azt ugy is a
népszámláló, mikor öt gyermek egymás hajába
ragadva mászott elő a leterített ágyból. Össze-
vesztek odabenn.

Egy jószívű apa megemlékezett az össze-
írásnál a fiáról is, a ki Aradon szolgál nehéz
katonaságban. Mikor a népszámláló nem akarta
bevenni a fiút a listába, az öreg keserűen
fakadt ki, hogy hát az ő fiát már nem érde-
mesítik erre a dologra.

— Majd beiratja az magát, ha haza ke-
rül, de akkor jaj lesz ám az urnak!

No csak! A csapó-utczán történt ám va-
lami érdekes. Egyik családnál a népszámláló
mindenkit összeírt, aztán vette a kalapját és
indult egy házzal odább — de alig ért a ka-
puig, utánna rohant a gazda és a fülebe ki-
áltotta:

— Jöjjön vissza, egygyel több — *éppen
most született meg!* **Leontesz.**

Színház.

A debreczeni közönség érdeklődése most
feszülten fordul színházunk sorsa felé, mert
tudvalevőleg január 10-éig van kitűzve a pályá-
zat határideje. A mint halljuk, Gyöngyi Izsón
kívül már eddig két vidéki színigazgató és egy
debreczeni földbirtokos adták be pályázatukat
a színház elnyeréséért. Ez utóbbi 10 ezer frtot
hajlandó lekötni biztosítékul, hogy vállalatában
a város csalódnai nem fog.

Gyöngyi Izsó, arra az esetre, ha a városi
tanács őt bizná meg a színház vezetésével,
egy oly tervét valósítaná meg, mely az egész
országban a legnagyobb figyelmet és elösmerést
keltené. Az *operát* akarja színpadunkra behozni.
E terv nagy feltűnést keltett Debreczenben
melynek kiváló műizléssel bíró közönsége bizo-
nyára nagy lelkesedéssel fogadná a zenei köl-
tészett e komolyabb nemét azután a sok
operettnek nevezett langyos víz után, melylyel
eddig traktáltak.

Gyöngyi tudatta e tervét az operaház inten-
dásával, *Zichy Géza* gróffal, ki válaszában a
Gyöngyi intencióját „*magyon helyesnek és
üdvösnek*“ mondja s kijelenti, hogy részéről
olyan dolgokban, melyek neki, mint intendáns-
nak hatáskörébe tartoznak, Gyöngyi *számíthat
erkölcsi támogatására*.

Bár a pályázatnál e nagy fontosságú tervet
is figyelembe venné a városi tanács s annak
kivételére alkalmat adna a törekvő színigaz-
gatónak!

Kedden a „Szép Heléna“ került színre *K.
Kopácsi Juliskával*. Nem nagy közönség jelent
meg, de ez nem csökkentette a szereplők
kedvét, mert egytől-egyig oly vig kedvvel ját-
szottak, hogy a csekély számú közönség a
legjobb hangulatban távozott a színházból. —
Szerdán a „Falu rosszával“ zárták be az évet
s ma *Szigety József* hatásos népszínművével
„Toldi Miklós“-sal nyitják meg. Toldit mint leg-
erősebb embert emlegeti a magyar törté-
ténelem, bár úgy mutatná meg az erejét,
hogy még a közönség közönyét is letudja
győzni s telt házat csinál.

Hegyesi Gyula jutalomjátéka január 6-án lesz.
A *„Két baka egy huszár“* című mulatságos
népszínmű kerül színre. A darabban szintár-
sulatunk majdnem minden előkelő tagjának
kitűnő szerepe van. A próbákat ma kezdték
meg a jutalomjátéki daraból.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő és
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

CSARNOK.

A LORELEY.

(Novella.)

Írta: **Reichenbach.**
Fordította: **Biró Irén.**

Már három napja voltak a hegyek sűrű ködbe burkolózva; az ég csatornái megnyíltak és végtelennek tetsző esőt küldtek a földre; úgy tetszett, hogy a föld már szivacsosá változott. Az ilyen időjárás rossz a turistákra, de a fürdővendégeknek, kik a tenger színe fölött 3000 lábnyira a pompás hegyi levegőn akarják idegeiket megerősíteni, kétségbeesítő.

Ez eset fölött csak egy vélemény volt a friedenau fürdővendégek között, és ha két pla-idbe burkolózott alak találkozott, csak ezen véleményt cserélték ki egymás közt, csepegő esernyők alatt; beszédjük így végződött: Ez idő miatt valóban közel vagyunk a kétségbeeséshez.

A friedenau lakóházak legnagyobb és legkényelmesebbikének fedett verandáján egy fiatal leány állott és a szakadó esőt nézte, aztán az erdőbe vezető gyalogutat kereste föl tekintetével. Oly figyelemmel nézett szét, hogy nem is vette észre, hogy a verandán már nem egyedül van; az olvasóterem nyitott ajtajában egy férfi állott, ki látszólag az esőt szemlélte, de tekintete ismétlenül fölkereste a fiatal leány alakját s majd a kék esőköpeny aláfüggő barna hajfonat, majd a gyönyörű arc szemléletébe látszott elmerülni. Emellett igen komolyan nézett ki, és arca nem olyan kifejezésű volt, mint azt a fürdővendégek látni szokták.

Lenberg Otto tanácsost, ki most nemi szemlélő volt, az emberek élces és igen világi embernek tartották; kellemes társalgónak, ki a finom pástétomot többre becsülte egy szép gondolatnál, és ki az életet inkább a praktikus, mint az ideális oldalról tekintette. De ha őt most látja valaki, bizonyára más véleményvel lett volna felőle. Arca szelíd kifejezést öltött, amint a fiatal leányt szemlélte. Végre, mikor már látta, hogy a hölgy nem mozdul, elhatározta helyét elhagyni.

Lenberg Otto magas, érdekes jelenség volt fekete szemekkel, és sűrű, rövidre nyírt barna hajjal. Nem látszott meg rajta, hogy már harmincznyolcz éves, és a fürdőben fiatal embernek tekintették.

»Ön völegénye visszatérését várja, Soldau kisasszony?« kérdé, mialatt a veranda rácsához állott. Soldau Emmi esodálkozva nézett rá.

»Igen és nem tudom elgondolni, hogy hol maradhat ily soká ilyen esőben.«

»Hova is ment voltaképen?«

»Határozott ezélja nem volt; azt mondta, hogy már tovább nem tud a szobában lenni.«

Lenberg nem felelt és Emmi folytatta:

»De oly unalmas is itt szegény Norbertnek.«

»Hm. — Friedenaut oly unalmasnak találja?«

»Én? Oh nem; most elég kellemetlen hogy eső van, de unalmasnak nem találom; hiszen itt van Norbert — itt hirtelen elhallgatott és elpirult.

»Azt hiszem, hogy ön sohasem unja magát«, mondá Lenberg. Emmi nevetett és fejét rázta.

»Ah, nem; nálunk annyi dolog van, hogy nincs reá időm.«

»Én fel nem foghatom, hogy mi dolga van egy fiatal leánynak, ha már az iskolai könyveket betette.«

»Hogy mi dolgom van? Istenem, hisz az természetes: mama beteges, és így a háztartásra is gondolnom kell, aztán a kisebb gyermekekkel is van dolog. A papa inggallerjait és kezéleit én javítom ki, aztán az olvasási órák.«

»Olvasási órák?« ismétlé Lenberg.

»Igen, olvasási órák, miket nővérem két kis leányának adok; ő férjével a mi házukban lakik, és ha már nálunk nincs dolog, ő hozzá megyek valamit segíteni. Itt most oly szabadnak érzem magamat mint az iskolai szünidőben.«

Most mindketten szótlanul nézték az esőt, mely még mindig szakadatlanul ömlött. Egyszerre a fellegek közt gyönyörű szivárvány mutatkozott, mely a hegyromokat a ködben rózsás színben tüntette fel.

»Oh, mily szép,« kiáltá Emmi, »nézze csak!«

»Ez jó jel holnapra,« mondá Lenberg.

»Most már elhalványul; de mily gyönyörű volt. Mily esodálatos szépek a hegyek!«

»Ön talán síkságra való?«

»Eltalálta, és még nem voltam hegyek között. Ezért itt mindent oly szépnek talállok s mikor szép idő volt, és az erdőben lehettem, mindig dalolni szerettem volna. Norbert is sok szép vidéket látott már.«

Kevés szünet mulva így szólt Lenberg:

»Hol is ösmerte ön meg völegényét?«

Emmi mosolygott s így felelt:

»No, az valóban különös ismerkedés volt. Az öreg grófnak, ki városunkban lakott, eszébe jutott egy művészi faragványu alakokkal díszített kutat építtetni, városunk közepén; de tervét nem hajthatta végre, mert meghalt; de végrendeletében meghagyta a kut felépítését. Így egy szobrászra lett szükség; atyámnak Norbertet ajánlották, ő házuhoz jött s alig hogy megösmertem, már el voltam jegyezve. Olyan volt ez mint egy mese, és Norbert olyan mesebeli lovag, nemde?«

Emmi oly kedves volt, hogy lehetetlenn volt neki igazat nem adni most egyszerre zavarba jött és így szólt:

»Tanácsos ur, ön engemet most bizonyosan balga gyermeknek tart és kinevet de kérem, ne tegye azt! Ön mindig jó és barátságos volt hozzám, s így ha önnel beszélek kimondom amit gondolok. Ugy-e ön nem nevet ki?« Épen nem úgy nézett ki, mint a ki nevetni akar.

»Nem is képzeltem, hogy engem ilyennek tart, Emmi kisasszony. De bizalma csak lekötöte.«

Emmi szónakozottan halgatott. Mit beszélt ismét, és mit gondol most felőle a tanácsos? Norbertnek csakugyan igaza volt, mikor olykor nem hagyta helyben magavisoleletét. Ő bizonyosan soha sem fogja megtanulni, hogy mint kell magát egy hölgynek viselnie. A tanácsos kimentette zavarából, mivel figyelmét másra vonta.

»Nézze csak, mégis látni egy hölgyet az esőben is,« mondá, egy szürke köpenybe burkolt alakra mutatva, ki lassan, egy férfi karján közeledett. A kifeszített esernyő elfődte a két alak arcát, de minél közelebb jöttek, annál figyelmesebben nézték őket Emmi, s végre fölkiáltott:

»De hiszen ez Norbert! És vajjon kivel jön?«

Most Lenberg is megösmerte Emmi völegényét, s ez az esernyőt kissé fölemelve nevetve köszönt. Az idegen nő feje egy percze láthatóvá lett, de arcát oly sűrű fátol fődte, hogy lehetetlen volt fölismerni.

»Ez nem a fürdővendégek közül való; egy nő sínes itt ilyen magas« — mondá Lenberg.

»De egy idegen nem jönne gyalog ily esőben,« mondá Emmi, »látnom kell, hogy kivel jön Norbert.« Ezzel elhagyta a verandát és az oldalajtóhoz sietett, melyen Norbertnek jönnie kellett. Lenberg követte.

(Folytatása következik.)

Ajánlom a legfinomabb minőségű:

Cuba-, gyöngy-, arany-, Jáva- Mocca-kávékat

ananasz-, jamaika-rumot

igen finom:

Mandarin, császár-keverék, karaván, Pecco-virág teákat, francia- és magyar cognacot,

az »Erdélyi Pincze-Egylet« borait, ugyszintén TOKAJI, RUSZTI-ASZUT, BUDAI, MÉNESI és EGRI veres borokat.

Ementhali, Grói, Parmai, Gorgonzola, imperiál, hágenbergi sajtokat.

FINOM ŐSZI LIPTÓI JUTURÓT
szepességű főzelékeket.

Továbbá ajánlom a nagyérdemű közönség figyelmébe ujonnan berendezett **tollüzletemet**; különös figyelmet fordítok a kiházásításokhoz szükséges tollakra, melynek úgy új mint tisztaságáért kezeskedek.

Leidenfrost Ármin,
Debreczen, »BIKA« szaliodával szemben.

Kiadó
BOLTHELYISÉG.

Kis-Czegléd utca sarkán
levő 2613. szám alatt levő jó
forgalmu

fűszer kereskedés

vele levő lakosztályal együtt
kiadó.

Értekezhetni lehet a bolt-
helyiségben

özv. Szabó Károlyné
háztulajdonosnál.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszeri beigtatása 2 kr., compact betűkkel 4 kr. A czimmel ellátott hirdetés után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

Zongora.
Használt, de egészen jó karban levő, rendkívül jutányos áron eladó. Hol? megmondja a kiadó.

Homok föld.
A fővároshoz lehetőleg közel megvételre keres-

lek 40-80 cath. hold homok föld.

Ilma!
Remegve vártam a hír valósulását . . . tehát ezután naponta találkozhattunk *itt a lapokban* . . . Mit gondolsz? ha anyád olvasni talál-

ja ezeket? . . . Tudass ben legközelebb a jé-

Kis kontyosom!
Mi lesz velünk? . . . Hijába néztem a jégen a sárga rózsát! Elfe-

lejtetted? . . . Vagy ut-
közben elrabolta téled világe; szívem szerel-
a régi ideál? . . . Vagy me, titkon égő, emésztő
ő, vagy én! . . . külön-

gen ott leszek — de
ne véd, hogy te vit-
tél oda! . . . Nyíltság! . . .
Sipka.

Fekete harisnya!
A könny, a gyász a

lad esunyábbat; az
anyóst, az özvegy mó-
kust s a hálóján gub-

lig függönyözött ablak; baszkodó pókot. Ez
hely: a szokott. *Szép*
özvegy.

Vén leánynak!
Hármat ösmerek ná-

lad esunyábbat; az
anyóst, az özvegy mó-
kust s a hálóján gub-

utolsó szám. *Pázmán.*

Drágaságom.
Alig van hujja a teljes felszerelésnek . . . pár hét . . . készen lesz minden . . . Az öregek mit sem tudnak
Bátran irhatsz a szokott jellel! *Ambó.*

H I R D E T É S E K

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**
fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utca, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba [nagy-uj-utca, 1702. sz.] küldendők

Műhelyem Nagy-Uj utca 1701. házzám alatt van.

PLANK ÁGOST

NŐI DIVAT KERESKEDÉSE és NŐI RUHA VÁLLALATI ÜZLETE

≡ SAJÁT MŰHELY ≡

DEBRECZEN, »BIKA« szállodával szemben.

Ajánlja dus választékban a farsangi idényre, **alkalmi és báliruhaszöveteket, virágokat, harisnyákat, belépőket, füzöket, keztyüket** stb. aszakmába vágó czikkeket.

SAJÁT MŰHELYEMBEN

készülve, vállalok a legjobb szabásban és a legfinomabb kivitelben,

báli- és alkalmi ruhákat

igen olcsó áruk mellett.

Szabászatomba mindennap növendékek felvétetnek a szabás el-sajátítása végett.

Műhelyem Nagy-Uj utca 1708. házzáma latt van.

Alkalmi eladás.

Mint minden évben ugy az idén is a karácsonyi ünnepek elmúltával raktárunkból több száz vég egész gyapju női ruha kelméket — melyeknek ezelőtt

frt 1.— 1.20 1.40 1.60

volt métere — választottunk ki s ezeket a ma naptól kezdve méterenként

35. 45 55 és 65

krert árusítjuk el.

Ez alkalommal ajánljuk nagy választékban raktáron levő

U j è v i

ajándék tárgyaikat

Bosznay J. és társa

DEBRECZEN, Czegléd-utca.

A melléklet tartalma:

„Sylvester”. (Sextus).
 „Tíz év a színészi pályán”. (Gyöngyi Izsó).
 „Florentine”. (Mutatvány).
 „Visszaemlékezések.” (Kapros Gábor).
 Közgazdaság.
 Vasúti menetrend.
 Hirdetések.

Sylvester.

Csupa chablon! Miért is akarnék én egyebet? Hát nem jobb volna-e nekem is, nem volna-e olcsóbb és kényelmesebb, ha már e sorok felé oda bigyesztettem, hogy »Sylvester« kezdeni a régi megszokott uton, ilyenformán: »Ismét egy évet nyelt el az örök mulandóság, örvénye? Avagy azt hiszem, ha nem így kezdem, nem csakoda jutok én is, a cikkem is? Vanitatum vanitas! Mégis, így egy ösmert rossznak a végső pontján s az ösmertlen küszöbén, a melyen belül a régi fájdalmakra tán új örömök is várnak reánk, az emberi szív megnyilatkozásának megszokott formái felelnek meg legjobban annak a szegény tartalomnak, mit a legtöbbször és legigazabban a lélek ürességének is lehetne nevezni.

Maradjunk hát a chablonnál. A gyermekek reggel boldog új évet kívánnak a papának és mamának, *ismét* felfogadják, hogy mindig szófogadók lesznek, jól tanulnak stb. stb. Papa és mama családi boldogságban usznak, hálát adnak az eget urának, hogy *ismét* elérniök engedte az új esztendőt. A gyermekek fogadalmának erejét jól ösmerjük, de ők legalább mikor a fogadást teszik, igazán gondolják, hogy azt meg is tartják.

A férj aranyos kis feleségének *újbol* szerelmet vall; csupa cukor és méz ilyenkor az asszony. Farsang még csak ezután lesz, majd *hárpótol* a fürdő, meg a szalma-özvegyesség csábító ideje. De hát ne bolygassuk a házi szentély titkait. Takarja be a »boldogság« irigyelt leple, hadd álmodjék alatta ki-ki boldog új esztendőt.

Mert amnyit keserűség multán, a mennyit egy elmúlt esztendő takar magában, csodálatos, szívós erővel, mi örülni és remélni tudunk. Az öröm még csak természetes érzés:

»Hála isten! este van megün,
 Mával is kevesb a földi kin.«

De ennek az örömnök sehogy sem felel meg a remény. A legellentétebb két érzés a világon így ó- és új esztendő határán. De hát az emberi lélekben csupa végletek ütöttek tanyát egymás mellett és bolond az a böles, ki ott harmoniát keres.

Ha örülünk annak, hogy egy esztendővel megint közelebb jutottunk minden bajaink végéhez, mit jelenthet a remény egy újabb év kezdetén? Ha hálát adunk istennek, hogy már este van, mit örülünk a reggelnek? A kereskedő örülhet, hogy rendezte ultimoját, a mérleg csupa profitra vall. Julesa is örül, mert a boltban cifra szappant, csokoládét kap újévi ajándékol. A Miska baka is örül, mert a Julesa béréből parancs utánra potya-vergoniára is telik. De vajjon örülhet e az a szegény kis hivatalnok, a ki a bolti számlát meg a cseléd bérét keserves kinok árán tudta összekuporgatni! Örülhet az ügyvéd is, kinek zsiros expens nótái egymásután honoráltatnak, de örül-e az a szegény ördög, a kinek keserve, mikor a párnáit tegnap össze kellett iratnia, az ő lelkét is sötét kétségekbe borította. Vagy, ha fényes védelmének immár busás jutalmát megkapja. De hát az a szerenesetlen bűnös, ki »humanus« börtöne gödrén a jog-állam haldokló tanuja? És örülhet az új évnek az orvos is, ki »házaik« hasznából, ha így megy, mához egy esztendőre csakugyan házat vehet. De örül-e az a szerenesetlen, kinek élete egyetlen örömet rabolta el az esztendő utolsó napja s ki a kezdődő esztendőt boldogsága temetésével kezdi? Az orvos volt egyetlen reménye. A remény görcsös markában gyenge szalma-szál az emberi tudomány. És mégis a remény török össze, vele a lélek, e balga könnyenhívó, a szalma-szál az dícső marad.

És imé még eddig minden képre a pénz öröme vont mosolyt, vagy a pénz hiánya borította be felhővel. Csak a börtön és koporsó bánata fakad hát más forrásból.

De hát az a lányka, kinek szerelme az új évtől várja diadalát? Az ifju, fényes álmok álmódója ebben az esztendőben éri el célját — megkapja a diplomáját. Kettős utlevél a boldogság és nyomor országába, a mit sokan életnek neveznek, de mely csak álom és tengődés.

Ime, teljesen bebizonyítottam, hogy a modern alkalmi elmékedések magaslatán állok.

Azt hiszem tökéletesen eltaláltam azok chablonját. Fekete pessimismus, sötét Schopenhauer. Nincs semmi új a nap alatt *ismét* az történik az új évben, a mi történt ma egy esztendeje. Tehetek-e hát okosabbat, mintha az annyiszor megfőzött de soha elnemfogyasztott, mert emészthetetlen ételt én is *újbol* felmelegítem?

Bolond is az, ki új nyomokat tör. Maga sem tarthatja magát okosnak, mert a gyomra igazabb hangot ad, mint a közvélemény. Tele fej, és üres gyomor sokkal jobban megférnek egymással e dícső évszázad utolsó évtizedében is, mint sok nemes elhatározás és buzgó kitarítás a sikerrel. Audaces fortuna juvat. A régiek hittek a közmondásokban. A tapasztalat ma már ezeket is conventionális hazugságoknak bizonyítja.

Tessék! ki akartam vergődni a chablontól. Oda akartam érni, a hol a tetterő dícsérete kezdődik. Buzdítani akartam magamat és hová jutottam? De miért lennék egészségesebb, mint körültem az egész világ? A mi apostolunk Zola. Az emberi bestia vére átörökli a bűnöket és igazat át neki a Biblia. Ő pedig új bibliát ír »A pénzről«, melynek sensziós fordításával majd valamelyik jövő esztendei »mutatványszám« fogja meglepni a nagyérdemű olvasó közönséget. Mert a hatásnak titka a közönséges dolgok kizsákmányolása. A bűn mindennapi és a milyen ritka maga a szerelem, annyira közönséges dolog a szerelem bűne, a mennyire ritkul a becsületes szorgalom áldása, annyira gyarapodik a könnyű pénzszerzés becsületszerző hatalma. Zola belemarokol az ember két szenvedélyébe s munkáit egy nap alatt számtalan ezer példányban kapkodja szét a világ.

Mily nagy hatalom is ez a világ! Minden tettünknek mértéke, hogy mit mond rá a világ! Mennyire keveset élünk magunknak, és mégis az *önző* világra panaszkodunk. Künn a rideg életben keressük azt a boldogságot, a melynek mosolygó kívánságával üdvözöljük ma egymást valamennyien? Az *otthon* bája varázsa kevésbé lelkesít bennünket egy-egy derek cselekedetre, mint a mennyire megdobogtatja sziveinket az-az édes varázs, hogy mennyi külső siker kíséri majd lépteinket a világban.

Igen, a század nagy átka a bensőség kiha-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Florentine.

Operette. Zenéjét szerette: **Tombor Aladár.** — Szövegét írta: **Péter Gábor.**

A lelkiismeret.

(Mutatvány a 3-ik felvonásból. Láthatatlan kar éneke.)

Előlkünk el nem zárkózol
 Hideg falak közé, —
 Leszállunk börtön mélyibe
 S fel a sziklák fölé,
 Szavunkra bármí zár, lakat
 Kinyílik s a fogoly szabad!

A holdvilágos éjjelen
 Titkos, homályos berkeken,
 Lidérez tanyája rejtekén,
 Kódülte rónán, völgy ölén:
 Ha int az éjféli, jó hadunk
 S a hol csak álmat ronthatunk
 Mi ott vagyunk, —
 S az ifju, vén s a gyermekek
 Szívét ijedség szállja meg
 Ha ott vagyunk!

Pedig csak álom, képzelet
 A gyáva lát csak rémeket,
 S kinek lelkét bűn terheli
 Az árnyéket is rettegi
 Minket nem látott földi szem,
 Csak *szült* a képzelet
 S mely holdvilágos éjjelen
 A sírmező felett
 Róánk talál, az semmi más:
 Rossz lelkiismeret!

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörös sapkástól —

XXVII.

A két zsidó gyerek.

A 9-ik zászlóalj Kassáról gyalog jött Debreczenbe s csak Debreczen alatt, a monostori erdő mellett kapta meg a hadügyminiszteri rendeletet, hogy másnap hajnalban már kettős marssal fog a Bánátba indulni és pedig mindenütt szekereken.

A zászlóaljnál volt két kis zsidó gyerek is kik a miskolci vörös sapkásokkal gyalogoltak Kassára s onnan szintén gyalog Debreczenbe. Az egyik körülbelül hét éves lehetett, virgócz, jó arcu gyerek, a másik valamivel

idősebb, nyulánk, vézna s szánandó arcu fiúcska.

A vörös sapkások gondoskodtak élelmezésükéről; velünk együtt jöttek le egész Fehértemplomba... Egészen úgy tekintettük őket, mint hozzánk tartozókat.

Fehértemplomban a kisebbiket, a kis fűgét, a 2-ik század kapitánya, Kálnoky vette magához, ő készítettett számára egész egyenruhát s örökösen magánál tartotta s magával hordozta.

A másikat, a satnyát, mi az első századbeliek fogtuk pártfogásunkba.

Samu volt a neve (vezetékneve mi volt, nem emlékezem, de talán nem is volt az árvának), kötelessége pedig az volt, hogy minden héten más káplárnál kelle jelentkeznie, annak rácztarisznyáját, melyben az illető csibukja és törökdohányja állott, átvenni, nyakába akasztani s minden kirukkolásnál a század háta megett álló két dobosnál helyet foglalni s ha esatába ment a század s a század esatárlánczra feloszlott, nekie az ő káplárja mellett szintén ott kellett lenni s a esatározásban résztvenni.

Mikor Fehértemplomban (dicsekedés nélkül mondva, nagyon kevés idő alatt) tizedessé lettem, hozzám is el kelle kerülnie Samunak, (mindegyik káplárját fű-fűkáplár urnak czi-

lása. Külső esillámok kápráztatják szemünket. E vén század végén gyermekek vagyunk többnyire, kik ma az örök atyának fogadalmat teszünk minden szépre, jóra s a gyermekektől talán csak abban különbözünk, hogy mikor a fogadalmat tesszük, nem törődünk azzal, hogy meg is kellene tartani. Kezdjük az új esztendőre a régi hibákkal s mához egy esztendőre lehet, megint csak ily üres fecsegéssel tölti be a lapot, noha tele van a szíve igaz vágygal és esupa jó szándékkal, a mivel ugyan Dante szerint a pokol tornáca is tele van.

Scelus.

a ki hogy megmutassa, mennyire nem különb legény, mint önök, szintén

»Boldog új évet kíván.»

Tíz év a színészi pályán.

Visszaemlékezések.

Írta: **Gyöngyi Izsó.**

Előszó.

Nem feltűnési viszketeg, nem hiú önzés adja kezembe a tollat, csak a nemesebb szó-rakozás utáni vágy. Ez első kísérletem, hogy gondolataimat, tapasztalataimat papírra teszem, és a nyilvánosság elé bocsátom. Miért!? — A tollat mint fegyverrel védelmezem magam egy daemon ellen, mely már-már teljesen hatalmába kerített, csaknem leigázott, és őszintén szólva, biztosabban, bátrabban forgatom e fegyvert, azon tapasztalattal vértelve magam, hogy vannak, kiket személyem érdekel, kik szívesen elolvassák, mit írtam: e tapasztalat, mely némiképp hiúság, erősen tartatja kezemben a tollat, hogy védelmezem magam a daemon ellen. . . . Tíz évi színészkedésemet választám tárgyul.

A színész élete leghánytvetettebb a társadalomban, az enyém különösen az. Oly sok jót, rosszat éltem át e pályán, oly változatos volt az elmúlt tíz év, hogy visszahiva emlékezetembe a mult küzdelmeit, örömeit, jól esik rajta elmerengni.

Bizonyára olvastatok már elég színész naplót, színész kalandot, az én élményeim sem különbek azoknál. — A nyomor, küzdelem, di-csőség, napsugár, egy hónapi koplalás, 2 napi jó ebéd váltják fel egymást. Kis színpad 4 szál deszkából, állásból átalakított Thália temploma,

papiros dekoráció, naturalétkban lefzetett beméreti jegy: tudom, mind hallottatok már erről, de azt hiszitek, hogy ez csak a multban volt így. Az ilyen magam fajta legény-ember-ről, ki a színész-egyesület üdvös aegise alatt színészkedik, nem tennétek fel, hogy gyalogolt, éhezett, fázott. . . . Leírok mindent úgy, a mint megtörtént, leplezetlenül, minden kendőzés nélkül, kerülve a ezikornyát, közvetlenül, olvas-sátok türelemmel.

Miként lettem színész!

A gyermek, mihelyt gondolkozni tud csekély látkörével, mindjárt megmondja, hogy katona, kereskedő, pap stb. lesz ha megnő, már t. i. a mely pálya, foglalkozás, fogékony lelkületére, leginkább van hatással, de ez ábránd rendszeren megváltozik: az ifju, ki már tanult, olvasott bepillantott abba a nagy kaleideszkopba, mit világnak neveznek, már meggyőződést érlel és merész phantáziával, megtalálni véli a helyet, mely csupán őt illeti. Én gyermek koromban, mint gimnazista, csak egy eszmével foglalkoztam: hogy színész leszek.

Nem is lehetett másként. Szülőim háza folyvást színészek tanyája volt, a színházi kellekés a legtöbb színpadi kelleket tőlünk hordta, és így nem volt nehéz mindennap színházba jutnom. Szóval 7 éves koromtól vajmi kevés lehetett azon előadások száma, melyeket én ne láttam volna. — Ha gyermek szereplő kellett, rögtön ott voltam. Egy ízben egy Klischvív nevű majom imitator vendégszerepelt városunkban, és ama darabokban gyermekszereplőre mindig volt szükség, ki volt boldogabb, mint én, hogy játszhattam. — egész kis műsorom volt. Midőn pedig, mint 3-ik gimnazista, a tanáraim által rendezett iskolai színelőadásban, »A hűség próbája«-ban, Vidor udvari bolondot eljátszám, oly sikerről, hogy a deák-világ hőse lettem, a tanáraim kimondták: színész lesz belőled! Már ez idő óta meggyökeredzett elhatározásom: a szülők persze ezt gyermek-ábrándnak tartották, nem zavartak álmódosásaimban: ők doctort nevelnek belőlem!

Pesten folytattam iskoláimat, a szülői éber szemek felügyelete nélkül független valék. A színház volt mulatságom, minden garasomat a színházi pénztárhoz vittem. . . .

A jó anya a szünetidőre haza került fiát el-látja a szükségességekkel, téli gulya, elemózsia, kis pénzösszeg: beiratási-, tan-díj, könyvek árá-

val, sok jó tanácsosal, és küldi vissza a fővárosba, hogy tanulmányait folytassa: doctor legyen belőle, a család büszkesége. — A fiúnak más ábrándképei vannak: a színpad!! — csak az időt várja, hogy kissé nőjön. — Lassan halad az idő, de ő már elérkezettnek hiszi azt. Küzd magával, bevallja-canyjának terveit, szándékát, — fél megszorítani a szegény jó anyát. De én az érzélgést félretettem, fölkerestem Rákosit, kinek ajánlatára elmentem a színházi ügynökséghez, hol előadtam kíván-üzletszerű modorban rendelték fel délutánra. — Elmentem újra. — Bemutattak K... Imre simontornyai színigazgatónak, ki rögtön karon csipett s elvitt magával az Orient szálló egy III. emeleti szobájába, hol szavaltattott velem. — Neki vágtam. Elszavaltam egy rémes költeményt. Jókaitól »A lengyelek fehérasszonyá«-t tetstettem, szerződöttem lettem: színész lettem. — Ah végre!! — Még előleget is kaptam 3 o. é. forintokat, hogy a kis holmieskámát a lakásomról kiválthassam és estére az Orienthez rendelt, honnan is magával viend Simontornyára. Ott voltam pontosan a kitűzött időre fiakerbe ültünk és a kerepesi utról a lánczhidon keresztül a budai indóházhoz hajtatunk. A kocsiban átengedtem magam az álmódosásnak, hogy mit tettem eddig, mit leszek teendő ezután: a directorom nem zavart gondolkozásom közepette, mert ujonnan felesipett felesége ült mellette és édes szavakat szdostak egymásnak.

Gondolkoztam és szemrehányásokat tettem magamnak, könnyelmű lépésem miatt, szívem szorongott a bizonytalan jövő előtt, de megnyugodtam sorsomban, régi vágyam beteljesült, színész leszek, — hisz oly szép pálya ez, esupa babér, virág. — A töviseket még nem láttam, hisz fiakkerben megyünk a vasúthoz, ilyesmiben még nem volt részem. — pénzt is kap az ember, pedig még meg sem szolgált érte. — Nincs semmi baj, menjünk! Én nem rögös, de nagyon is sima pályára léptem, utazom, még pedig nem is gyalog, mint ijesztettek. — Október 6-án volt (gyász nap, rossz omen) 1876-ban, midőn felesaptam Kőmives Imréhez a simontornyai nemzeti színház igazgatójához — színésznek. — Hajnal tájban a »Töcz« nevű község vasúti állomásán kiszálltunk, az igazgatónak sógora lakott ott. — Elementünk meglátogatni, — illetve Kőmives új feleségét akarta bemutatni. Szívesen fogadtak, nagszerű vendégeskedést rendeztek a jó falusiak, 10 óra tájban folytattuk utunkat kocsin,

mezte) s éppen ekkor tapasztaltam róla az alibunári ütközethet, hogy a csatárlánczban midőn mellém kelle kerülnie, a nagy puskázás közben megszólalt az én Samum ilyeténképen: »fű-fűkáplár ur mondja meg nekem, hová álljak, hol menjek, ha mellette megyek, meglőnek; reá kiáltottam: »ha felsz, eredj a hátam megé« »igen, de akkor meg hátulról lőnek meg«, mondá ő. Na Samu, ha ilyen gyáva vagy, feküdj le, maradj ott, nem ér semmi baj, de többé ne lássalak. Mit tett az én Samum, dehoggy feküdt le, dehoggy maradt el, követett folytonosan, mindig mellettem, míg csak az ütközethet vége nem lett. Akkor egész diadal-lal hozzám fordult és így szóla: »na fű-fűkáplár ur, megvan velem elégedve? Most már csak csak megmaradhatok a veres sapkások között?«

Megdícsértem a Samut, s megosztottam vele vacsorámat. — Szeretett is különösen, mert mindig csak azt mondta, hogy Kapros fű-fűkáplárnál szeretne mindig szolgálatban lenni.

Volt a mi Samunknak még más szolgálata is. Az nevezetesen, hogy mikor már a városba bevitettünk szállásra, egyik héten egyik, másik héten másik fű-fűkáplárnak kellett vacsorát adni a többi kollegáinak. — Erre a vacsorára a meghívást Samunak kellett teljesíteni, név-

sort nem kapott, csak kiadott neki a parancs hogy ma estére ennél a fű-fűkáplárnál lesz a vacsora. — Ő nagyon tudta az első század tizedeseinek nevét, ősmerte mindnyáját, — mert mindegyiket szolgált — össze járta őket, meginvitálta illő módon s a történekről illő módon jelentést tett.

Volt az első századnál egy igen derék székely gyerek, Kovács Lajos, kinek egész neve Haromszéki, Csiki, Csathószegi, Dálnoki, Inczédi Kovács Lajos volt; ennek a derék szép székely fiúnak volt egy igen kedves és derék felesége, ezt kértük fel mindannyiszor, valahányszor ily vacsorát adtunk, a főzésre és sütésre. — Főzött is olyan takaros magyar vacsorákat, hogy a szánkat nyaltuk utána. Rendszeren jó paprikás apró peccenyét és tepertős turós galuskát készített, a bort hozzá házigazdánkától vettük potom áron (a jó ráczürmösnök itezéje 5 bankó-krajczár volt). Ilyenkor rendszeren a háziakat is meginvitáltuk, kik nem győzték eléggé dícsérni a magyar eledeleket. — A felszolgálatot a Samunak kelle teljesíteni, a kin aztán többször megtörtént, hogy a vacsora vége felé megtagadta a szolgálatot.

Egy ilyen alkalommal történt meg szegény fején, hogy Tomcsányi fű-fűkáplárja vacsoráján, Keményessy őrmester, ki a borocskát nagyon

de nagyon kedvelte, tul a rendén erősen rá kiáltott s annyira megijedt, hogy reggelig nem láttuk, a mikor is az udvaron lévő eperfáról hívtuk le; tartván a mi mulatságunk fényes reggelig.

A másik kis zsidó gyerek az ő kapitányánál, Kálnokynál lakott, ez az ő gazdjával mindenütt ott volt, még a legnagyobb tűzben is. Láttam, mikor a földön guruló ágyugolyót kergette, hogy elfogja, hallottam sokszor, hogy kiáltotta: »Előre fiuk!!!« Igazán eleven kis fizkő volt.

Mikor haza kerültem, egy délután a nagytemplom előtt a még akkor ugynevezett kishidon (később csorbagát, még később Simonffy-gát) sétálgattam, egyszer csak megszólít valaki: »jönapot fű-fűkáplár ur,« — arra nézek, hát kit látnak szemeim. Az én Samu gyereket pillantottam meg, meglehetősen szegény állapotban. — Kikérdeztem, hol jár itt és mit keres? Elmondta, hogy haza szándékozik menni Miskolcra. — Elérzékenyedve beszélt el, hogy és mi uton-módon, minő sok nélkülözések mellett jutott idáig. . . . Egy pár forinttal megajándékoztam s lelkére kötöttem, hogy szüleihez térjen vissza.

Még a gyermek is ilyen volt abban az időben!

Kapros Gábor.

Simontornya felé, délben Szilas-Balhason állunk meg, itt is volt ismerős és jó ellátás. — Tele gyomorral, nagyon fényesnek, kényelmesnek láttam helyzetemet, hisz olyan jó dolgom, jó ebédem, még akkor sem volt, mikor Pesten 5 frtért és jó vacsoráért szakácsnét tanítottam írni olvasni. — Egy küssé ugyan zavarólag hatott illúziómra, a kocsin való falikon keresztül utazás, de megsüvegeltek mindenütt — és ez tetszett. —

— No megérkeztünk, itt vagyunk, hol számomra babér terem: Simontornván — falu ez is, de én mindent fővárosi színben láttam. — Hol a színház? kérdém. — Itt a vendéglőben! volt a felelet, merre merre??! Hadd menjek a színpadra, hadd szívjam, azt a rég vágyott poros levegőt! »A színpadra öcsém? no az alig ha lesz még készen, de majd segít ön is, én is hozzá fogok a munkához, aztán majd csak felállítunk estig. — holnap már játszunk is rajta. — Nem értettem ezt a beszédet. — Felballagtunk a lépcsőn (az az én futottam) a nagy teremhez. — Nagy kopácsolást hallok benn. — benyitunk: a teremben néhány beretvált arcú embert találok, a kik ugyancsak munkálkodnak: az egyik lécezt fűrészel, a másik kalapál, a harmadik meg fest papírosra erdőt, míg a negyedik hordókra deszkákat helyez el. Itt van hát a színház? Ott csinálják a színpadot! Esembe jutottak a színész életből írt adomák, a Hamlet atyjának szelleme ökör képében, és egyebek, minden világos lett előttem, hát vándor színész lettem! Az igazgató bemutatott minden tagjának, mint novíciust. — A színész urak és hölgyek kicsinyeltek, már t. i. szó szó szerint értelmezve — nem is átalották előttem kérdezni az igazgatótól, hogy, hát ezt már meg minek hozta, mire használja fel? »Pesti deák ez uraim, hölgyeim, és hozzá szépen szaval. Majd csinálók én ebből színészt.

Egy pesti népszínházról jött kórista, ki ide különben népszínmű énekesnek jött, megtisztelt azzal, hogy megengedte, miszerint vele lakjam, kerestünk lakást. Az az első, azt mondták, siessék, mert aztán majd színlapokat kell írnom, holott azokat másutt nyomtatni szokták.

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Debreczeni sertésvásár.

(A Debreczen eredeti tudósítása.)

A debreczeni sertésvásár az itteni közgazdasági életnek egyik legfontosabb tényezőjét képezi, mert tudvalevő, hogy nálunk a sertéstenyésztés a legmagasabb fokig van kifejlődve s minden dícsérvés nélkül mondhatja el magáról Debreczen városa, hogy sertéstenyésztése egész Európában figyelem tárgya. A debreczeni sertésvásár ma már annyira kifejtett, hogy közgazdasági szempontból rendszeresnek mondható s a helyi tenyésztők felhajtásához nagy számmal csatlakoznak a vidék tenyésztői is. A sertésvásár helyiségének rendezését is most tervezi a tanács s a rendezés létesülése leginkább a három milliós kölesön sikeres megoldásához van kötve. E sertésvásár rendezett helyiségének egyik czélzserűségét fogja képezni az, hogy a helyi felhajtók külön választatnak a vidékiektől, így az árak emelkedése és esése rendszeresebb kiszámíthatóhoz lehet kötve. A nagykölesön, mint tudjuk, sikeres megoldást nyert s most e rendezés eszméje is mindinkább halad a megvalósulás felé.

— A debreczeni sertésvásárról az 1890-ik évben mint sajnoson tapasztaltuk, nem versenyezhetett a megelőző évvel. Felhajtás több mint régen volt, de oly sok a készlet, hogy az ár minden héten eső kken. A forgalom majdnem teljesen kövér sertésre irányul, úgy hogy a sovány sertések felhajtása statisztikailag a legkisebb számokon marad. A kereskedelmi miniszterium kiváló figyelmet fordít a debreczeni sertés piacra s leiratban hívta fel a városi tanácsot még október 27-én, hogy ez időtől fogva minden héten rendszeres statisztikai kimutatást közöljön e vásárbíróság a hétfői sertésvásárról.

E statisztikai kimutatás szerint az 1889-iki ár, kilogrammonként 40 — 42 kr. 1890-ben folytonosan csökkent, úgy hogy a legutóbbi vásáron, december 29-én már 35 — 39 kr volt, klgrmja a sertésnek. A forgalmi statisztika következő: október 27-én felhajtott 2717 drb eladatott 1184 drb, november 3-án felh. 2200

drb, elad. 1513 drb, 17-én felh. 2500, drb elad. 1229 drb, 24-én felh. 1600 drb, elad. 1065 drb, december 1-én felh. 3200 drb, elad. 1071 drb, 15-én felh. 2250 drb, elad. 931 drb, 22-én felh. 1500 drb, elad. 802 drb, 29-én felh. 1300 drb, elad. 823 drb.

E statisztikai kimutatásból is tapasztalható, hogy a sertésforgalom, bár most is kiállja a többi piacokkal a versenyt, de az elmúlt évekhez képest esőkkenést mutat. E esőkkenés oka, mint már rá mutatunk, a készlet, illetve a kínálat túltengésében keresendő.

VASUTI MENETREND.

(Október 1-től.)

Debreczenből indul:		o	p
B.-Pest—N.-Várad felé (gyv.)	d. e.	8 27	
" "	d. u.	1 5	
" (csak N.-Várad felé)		3 35	
" N.-Várad	este	10 —	
Szatmár felé	d. u.	3 30	
" "	este	8 04	
" (gyors v.)	éjjel	2 50	
Kassa felé	d. e.	6 31	
" "	este	7 40	
" (m. á. v. indóh.)	d. u.	3 22	
Nánás felé	reggel	5 28	
" (vásártérről)	d. u.	3 38	
"	reggel	5 44	
Debreczenbe érkezik:			
B.-pest—N.-Váradról erk.	éjjel	2 35	
" (csak N.-Várad felől)	reggel	7 34	
" "	d. u.	3 07	
" (gyorsv.)	este	7 19	
Szatmárról	reggel	8 15	
" "	délbe	12 21	
" "	este	9 35	
Kassáról	reggel	8 06	
" "	este	9 11	
" (m. á. v. indóh.)	reggel	8 01	
" "	este	6 05	
Nánásról	reggel	7 53	
" (vásártér)	este	5 56	
"			
Budapestről Debreczenbe indul:			
(gyorsvonat)	reggel	7 35	
"	d. u.	2 —	
"	este	9 25	

130.

AZ „ISTVÁN“ GŐZMALOM TÁRSULAT ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. aprilis hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt		100 kiló.
A. Asztali dara nagy és aprószemű		16—
B. Szinte » középszemű		15—
O. Királyliszt		15—
1. Lángliszt		14-40
2. Montliszt		14-20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		13-80
4. » 2-od »		13-20
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		12-40
6. Szinte » 2-od »		11-80
7. Közép kenyérliszt 1-ső rendű		11—
8. Szinte kenyérliszt 2-od rendű		10-20
8 1/2 Barna » 1-ső »		9—
8 3/4 Szinte kenyérliszt 2-od » á 70 kg.		9—
9. Lábliszt		7-60
10. Veres liszt		50 »
11. Fírom korpa zsákkal		4-60
12. Durva korpa zsákkal		4-20

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5°/₁₀-től engedmény a fennemlített egyezmény folytán szintén beszünttetett.
Debreczen, 1890. nov. 21.

MA

és máától kezdve

minden ünnep- és vasárnap délután,

a helyben állomásozó csász. és kir. 39-ik gyalogezred zenekara által
Czapek Péter karnagy ur személyes vezénylete mellett,

a »MARGIT« fürdő villanynyal világított dísztermében

NAGY SÉTA-HANGVERSENY

tartatik.

Kezdeté délután 4 órakor. — Bemenet 20 krajczár.

A hangverseny bármily idő esetén megtartatik.

Kitünő ételek- és italokról gondoskodva lesz.

A t. cz. közönség minél számosabb megjelenését kérve, vagyok

tisztelettel:

Szikszy Gyula,

fürdő-tulajdonos.

SZABÓ FERENCZ
KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZE
 DEBRECZENBEN,
 Nagy-Uj utca Konrád-ház 1702. szám.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom H.-Böszörményből Debreczenbe áthelyezett s a kor-
 gényeinek megfelelőleg újonnan berendezett

KÖNYVNYOMDÁMAT
 és
KÖNYVKÖTÉSZETEMET.

Elválllok bármimemű, a könyvnyomdai és könyvkötészeti szakhoz tartozó munkákat ugyanint:
 hirlapok, folyóiratok, egyházi- és községi nyomtatványok, falragaszok, árjegyzékek, számlák, gyászjelentések stb.
 gyors és jutányos elkészítését.

➔ Vidéki megrendelések gyorsan és jutányosan eszközöltetnek. ➔

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czepléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal

TEMETÉSEK RENDEZÉSÉT

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeket kielégítőig, a legnagyobb csinnal
 kiállítva, helyben mint vidéken.

➔ **HULLASZÁLLÍTÁST** ➔

szabadalmazott légmentes érczkoporsókban, minden irányban eszközöl, vasuton
 árszabály szerint.

Halottas kocsijai

a legmagasabb igényeknek megfelelnek

Mindennemű ércz- és művirág-koszorúk

felirással vagy a nélkül, a mai kor kívánalmához mért olcsó árért.

A midőn új vállalatomat a nagyérdemű közönség partoló figyelmébe aján-
 lom: igérem, hogy számos éven keresztül szerzett tapasztalatomat a gyászoló felek
 irányában, szigorú pontosság és figyelem által fogom érvényesíteni.

Debreczen, 1890. november hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY,
 temetkezési intézet-tulajdonos.

Debreczen, 1891. Nyomatott Szabó Ferencz könyvnyomdájában.

Aranyérem Pécs 1888.

Kárpáti mellszörp
köhögésellen

— mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, rekedt-
 ség, elnyákosodás, idült hurut, inger- és számar-
 köhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá álta-
 lános és gyomorgyengeségeknél legjobb sikerrel
 használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható.

Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg
 50 kr.

Kárpáti mellpastillák.

Ezen pastillák a magas Tátrán található
 gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén
 legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsor-
 rolt betegségeknél. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag
 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a
 fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő **Mol-
 nár Lipót** gyógyszerésznél Kassán, Debreczenben
Dr. Rothschnek V. Emil gyógy-
 tárában.